

vergadering **C39**  
zittingsjaar 2022-2023

## Woordelijk Verslag

### **Commissievergadering**

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en  
Dierenwelzijn

van 26 oktober 2022

*(Een aantal sprekers nemen mogelijk deel via videoconferentie.)*

## INHOUD

|                                                                                                                                                                                                                                                            |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het stijgende aantal zwervkatten<br>– 3686 (2021-2022)                      | 3  |
| VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vraag om Halle-Vilvoorde te erkennen als centrumregio<br>– 3839 (2021-2022) | 6  |
| VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de ruimingscijfers van kadavers van landbouwdieren<br>– 317 (2022-2023)         | 11 |

**VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het stijgende aantal zwervkatten – 3686 (2021-2022)**

**Voorzitter: mevrouw Els Ampe**

**De voorzitter:** De heer Vandenhove heeft het woord.

**Ludwig Vandenhove (Vooruit):** Minister, deze vraag dateert uit de zomerperiode en werd door een paar omstandigheden ook nog eens uitgesteld. In de zomervakantie kwam een aantal keer in de media dat er opnieuw een zeer groot aantal zwervkatten was. Een van de redenen tijdens corona zou zijn geweest dat mensen katten in huis hebben gehaald, om ze daarna gewoon te dumpen. Maar nu zijn de oorzaken minder duidelijk. Er wordt onder andere – en dat is de draagwijdte van mijn vraag – met de vinger gewezen naar de gemeentebesturen die hun verantwoordelijkheid niet opnemen. Ook worden heel wat kittens niet gesteriliseerd, hoewel dat decretaal verplicht is.

Ik heb de volgende vragen daarover, minister. Wat zijn volgens u de redenen voor deze situatie? Hoe denkt u dit probleem aan te pakken? Voorziet u specifieke en/of bijkomende maatregelen en/of ingrepen? Is er al een evaluatie gebeurd of de gemeenten al dan niet hun verantwoordelijkheid opnemen op dit vlak? Indien ja, wat zijn de resultaten? Indien neen, plant u op korte termijn zulke evaluatie? Ik heb begrepen dat u enkele weken terug de schepenen van Dierenwelzijn heeft samengebracht. Kwam dat ter sprake? Moet er niet opgetreden worden tegen die gemeenten die niets, of te weinig, ondernemen? Of moeten de gemeenten die wel goed hun best doen, beloond worden?

De klemtoon van mijn vraag ligt vooral op wat ermee gaat gebeuren, hoe er naar de gemeenten zal worden gecommuniceerd en of er zal worden ingegrepen.

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Wel, het is inderdaad zo dat volgens de Dierenwelzijnswet steden en gemeenten verantwoordelijk zijn voor de opvang van de zwervende, verloren of achtergelaten dieren op hun grondgebied. Ik heb de steden en gemeenten in 2018 op dat vlak verplicht om een diervriendelijk zwervkattenbeleid te voeren waarbij een efficiënt 'vangen, steriliseren en terugplaatsen'-beleid het zwervkattenbestand moet doen dalen. Meer concreet wil dit zeggen dat ieder lokaal bestuur verplicht is een adequaat plan op te stellen en uit te voeren voor de aanpak van overlast door zwervkatten, een centraal meldpunt op te richten en vrijgelaten zwervkatten gecontroleerd te voederen en van beschutting te voorzien.

Ik hou de vinger aan de pols, in die zin dat ik de lokale besturen jaarlijks bevroeg. Op basis van de cijfers van 2021 blijkt dat er in 2020 een recordaantal zwervkatten werd gevangen in Vlaanderen en dat het totaal aantal gevangen zwervkatten is gestegen met 5 procent ten opzichte van het jaar ervoor. Vervolgens is de vraag: is dat een succes, of net het tegenovergestelde? Hier zijn twee mogelijke verklaringen. Het kan zijn dat de zwervkattenpopulatie is gestegen door het meer dumpen van katten, of is het zo dat steden en gemeenten wel degelijk, in het kader van de verplichtingen van de Dierenwelzijnswetgeving, aan hun verplichting voldoen en steeds meer zwervkatten vangen?

Ik zou niet durven te beweren dat gemeentebesturen hun verantwoordelijkheid inzake zwervkatten niet zouden opnemen. Ik zorg voor een permanente aandacht daaromtrent en ik zie toch aan de meldingen van burgers dat dit absoluut leeft. De overgrote meerderheid van de gemeenten levert effectief grote inspanningen.

Uit de bevraging blijkt trouwens dat van de 252 gemeenten die de enquête invulden, 114 gemeenten de indruk hebben dat het aantal zwervkatten stagneert en 57 gemeenten menen dat hun aantal afneemt. Aan deze bevraging werd door 252 van de 300 gemeenten deelgenomen. Dat wil toch zeggen dat er enige bereidheid en respons is.

Lokale besturen kunnen sinds de start van de regelgeving overigens rekenen op ondersteuning in verschillende vormen en hoedanigheden. We hebben gratis chiplezers aangeboden, schuilhokken, campagnemateriaal. Er is ook een interactieve mobiele tentoonstelling, De Geknipte Kat, die gratis ter beschikking wordt gesteld aan de lokale besturen. We hebben een opleiding georganiseerd door de afdeling Dierenwelzijn in samenwerking met de UGent en de Odisee Hogeschool in iedere provincie over het wat en hoe van een gemeentelijk zwervkattenbeleid.

En recent nog hebben we op de jaarlijkse Dag van de Schepenen de problematiek opnieuw aan bod gebracht.

Ten slotte wordt er ook een praktische handleiding aan de gemeenten ter beschikking gesteld. De handleiding heet 'Een diervriendelijk gemeentelijk zwervkattenbeleid'. Ze werd opgemaakt door de afdeling Dierenwelzijn en ze staat ook online. Het is eigenlijk een heel praktische leidraad voor lokale besturen. Het zijn namelijk tips om een actieplan op te stellen of uit te breiden, en de praktische uitvoering ervan, voorbeelden van initiatieven die lokale besturen extra kunnen nemen en een antwoord op de meest voorkomende problemen.

**De voorzitter:** De heer Vandenhove heeft het woord.

**Ludwig Vandenhove (Vooruit):** Minister, het valt niet te ontkennen dat er heel wat gebeurt vanuit Vlaanderen, maar ook in de meeste gemeenten. Mijn conclusie is dat het een kwestie is van vooral te monitoren en te handhaven. We zouden cijfers moeten hebben per gemeente zodat we kunnen zien of er een correlatie is tussen de inspanningen van een gemeente en het aantal zwervkatten. Er zijn twee woorden voor mij, en dat zijn: monitoren en handhaven.

**De voorzitter:** Mevrouw Almaci heeft het woord.

**Meyrem Almaci (Groen):** Ik zit met een vraag over monitoring. We moeten allemaal erkennen dat er stevige inspanningen zijn gebeurd. De gemeenten en de bevoegde schepenen zetten zich daar met hun plannen heel hard voor in. Er is een bewustwording, er zijn de chips, er is de sterilisatiecampagne. We gaan daar misschien een uitgesteld effect van zien, maar ik zit wel met de vraag – zeker in combinatie met de berichten over de overvolle asielen en de problematieken van de gezelschapsdieren tijdens corona – of je niet aan het werken bent om je achterdeur toe te houden, terwijl de voordeur wijd open staat. Minister, ik vroeg me af of u een zicht hebt op die stromen. Worden zij op een of andere manier gemonitord? Want natuurlijk, als het aantal katten gewoon stijgt, kun je heel veel werk maken van sterilisatie en van chips en zal je op termijn hopelijk wel weten waar dat dier ooit vandaan is gekomen, maar je blijft toch wel met een probleem van verdere sensibilisering zitten. Is het wel zinvol om een kat in huis te nemen als men die achteraf gaat vrijlaten?

Ik heb hierover een open vraag. Het is geen oordeel, het houdt niets in. Ik vraag me af of de problematiek die we nu zien, niet meer te maken kan hebben met die problematiek die we tijdens corona hebben gezien, en dat je als gevolg daarvan, bij wijze van spreken, blijft dweilen met de kraan open. Hebben we zicht op cijfers in hoeverre de voordeur openstaat, terwijl we heel hard aan het werken zijn om de achterdeur dicht te doen? Komen de cijfers niet daardoor tot de recordaantallen die we nu zien?

**De voorzitter:** De heer Dochy heeft het woord.

**Bart Dochy (cd&v):** De opmerking van mevrouw Almaci is terecht. Sinds de reglementering met betrekking tot de kweek, sterilisatie en castratie van katten van toepassing is, zou die voorkeur dicht moeten zijn. Het zwervkattenbeleid is positief. Het zal op termijn zijn vruchten afwerpen en leiden tot een evenwicht en een minder urgente nood voor het vangen en dergelijke van zwervkatten op bepaalde plaatsen. Het evenwicht zal hersteld worden, vooral in stedelijke gebieden, waar katten op een bepaald moment in onevenwicht met de omgeving komen.

Minister, het is inderdaad andermaal een bijkomende vraag en verplichting die aan de gemeenten is opgelegd. Er is ook heel wat werk rond asielwerking, maar dat staat los van de zwervkattenproblematiek. Er is vandaag in Vlaanderen heel veel vrijwillig engagement aanwezig, her en der, van mensen die bekommerd zijn om katten en die ook katten vangen. Dat is structureel, maar soms niet zo professioneel – zonder de waarde van de inspanning van de mensen die zich daarvoor engageren te minimaliseren. We zien in bepaalde regio's en gebieden dat men naar een zekere professionalisering streeft, om de mensen die een vrijwillig engagement opnemen background te geven. Er wordt dus vanuit lokale besturen ondersteuning voorzien.

Ik herhaal mijn vraag uit het verleden: zou het niet zinvol zijn, minister, om in het kader van samenwerking tussen gemeenten de asielwerking en de zwervkattenproblematiek samen aan te pakken? Kan daarvoor ondersteuning van de Vlaamse overheid komen? Ik begrijp dat een meter om te zien of een kat gechipt is – en om dat ook voor de hond te voorzien – belangrijk is. Maar het moet meer zijn. Want de kosten lopen heel hoog op. De vraag is of er eventueel vanuit de Vlaamse overheid financiële ondersteuning kan gaan naar de samenwerking tussen de gemeenten.

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Wel, we houden op verschillende wijzen de vinger aan de pols. Enerzijds hebben we ervoor gezorgd dat de asielen steeds meer intekenen op het beheersysteem dat we aanbieden. Ze kunnen enkel financiële ondersteuning genieten wanneer ze gebruikmaken van het beheersysteem Animal Shelter. Daardoor zijn er steeds meer data die steeds correcter zijn. De recentste cijfers van vorig jaar wezen op een recordhoogte van opvang van het aantal dieren. Ik zeg het even uit het hoofd: het opvangcijfer was 48.000, waarvan iets meer dan de helft, 26.000, katten. Je ziet een toename. Dat heeft natuurlijk ook te maken met een toename van het aantal asielen, sowieso. We hebben ondertussen 185 erkende asielen in Vlaanderen. Anderzijds zal corona ook wel enig effect hebben gehad.

Wat betreft het zwervkattenbeleid: dat is net op de instroom gefocust. We proberen om het kraantje dicht te draaien. We werken op twee fronten. Enerzijds is er de sterilisatieplicht, die deel uitmaakt van een cultuurshift. Er moet een automatisme komen bij eigenaars om kittens te steriliseren op een specifieke leeftijd. We moeten daar ook niet flauw over doen: ik kan niet op elke deur gaan kloppen of politieel achter elke gevel gaan checken of de katten die er leven, effectief zijn gesteriliseerd. Maar we proberen te sensibiliseren en, als het nodig is, ook te sanctioneren. De vruchten van dit beleid plukken zal ongetwijfeld iets langer duren.

Het tweede front is daaraan gekoppeld, dat is het zwervkattenbeleid op het niveau van lokale besturen. Subsidies geven aan lokale besturen om de regelgeving na te leven is niet het beste signaal dat we kunnen geven. We moeten ervan uitgaan dat lokale besturen, net zoals burgers, wat door dit parlement wordt beslist, toepassen, naleven en handhaven. We voorzien wel in de professionalisering van de asielen. Met toenemend succes laten we een honderdtal asielmedewerkers per jaar afstuderen. Ze kunnen een kosteloze cursus volgen. Als je weet dat er 185 asielen zijn, en we hebben intussen die cursus al 5 jaar ingericht met ongeveer 100 afgestudeerden per jaar, dan zit dat in de goede richting. De asielen maken werk van hun professionalisering. We dringen ook aan op een samenwerking met lokale besturen. Dat

loopt steeds beter, maar dat hangt ook af van persoonlijkheden en contacten, zowel op het niveau van de lokale besturen zelf als van de asielen in kwestie.

**De voorzitter:** De heer Vandenhove heeft het woord.

**Ludwig Vandenhove (Vooruit):** Er gebeurt al veel, maar we moeten het goed opvolgen. We moeten vooral, zoals de minister zegt, blijven hameren op een goede samenwerking tussen de gemeentebesturen en de dierenasielen.

**De voorzitter:** De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de vraag om Halle-Vilvoorde te erkennen als centrumregio – 3839 (2021-2022)**

**Voorzitter: mevrouw Els Ampe**

**De voorzitter:** De heer Sloomans heeft het woord.

**Klaas Sloomans (Vlaams Belang):** Het is niet de eerste keer dat ik hierover een vraag stel, en het zal wellicht ook niet de laatste keer zijn. Jullie weten allemaal dat de burgemeesters van Halle-Vilvoorde al geruime tijd vragende partij zijn om hun regio Halle-Vilvoorde te erkennen als centrumregio, omdat ze niet akkoord gaan met de huidige verdeling van de middelen, die voornamelijk gebeurt via het Gemeentefonds. Jullie herinneren zich allemaal de nota daarover van het Toekomstforum, die eind april verscheen en zeer uitvoerig beschreef waarom een erkenning als centrumregio absoluut noodzakelijk is en waarom de huidige verdeling van de middelen, voornamelijk via het Gemeentefonds, eigenlijk totaal onrechtvaardig is. Ik weet niet of collega Dochy nog aanwezig is in de zaal, maar hij heeft dat vorig jaar bijzonder mooi geïllustreerd door haarfijn al die fondsen – het Gemeentefonds, het Randfonds, het Openruimtefonds, het Plattelandsfonds en ook de responsabiliseringsbijdragen – samen te tellen in één pot. Hij kwam daarbij tot de conclusie dat de Vlaamse Rand eigenlijk tot de meest bekaaide regio's van het Vlaamse Gewest behoort als je kijkt naar de financieringsstromen. Daarbij kon de conclusie gemaakt worden dat een inwoner van de Vlaamse Rand gemiddeld 258 euro waard was, terwijl een inwoner van Mechelen 682 euro waard is en een inwoner van Antwerpen 1740 euro – het zevenvoud dus. Ondanks een aantal gunstigere sociaal-economische en demografische factoren bestaat er dus wel degelijk, zoals trouwens ook bleek uit de studie van het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO), een aantoonbare onrechtvaardigheid op basis van objectieve parameters.

Ten tweede is er niet alleen het feit dat zij minder middelen hebben dan de anderen, er is ook het uiterst problematische feit dat zij bepaalde kerntaken – op het vlak van veiligheid, op het vlak van mobiliteit en in feite op het vlak van zowat alles wat persoonsgebonden is – simpelweg niet meer kunnen volbrengen omdat de middelen ontoereikend zijn.

Er werd al vaak gesteld dat de regiovorming die eraan komt een nieuwe opportuniteit zou zijn om dit debat ten gronde te voeren. We weten ook dat er een studie is besteld door minister Somers. Maar tot nader order zijn onze steden en gemeenten van Halle-Vilvoorde daar natuurlijk niets mee. Ik herinner mij dat de minister ooit heeft gezegd dat het openen van het debat over het Gemeentefonds in feite gelijkstaat aan het openen van de doos van Pandora, omdat de onderhandelingen daarover op tal van conflicten zouden botsen, zowel binnen de meerderheid als binnen de eigen partij.

Wat de meerderheid betreft, stel ik vandaag vast dat alle regeringspartijen aangeven voorstander te zijn van die centrumregiovorming. Dat argument vervalt dus al. Dat is ook meteen de aanleiding van mijn vraag. Ik verwijs hierbij ook heel concreet naar een passage van cd&v-fractieleider Peter Van Rompuy op RINGtv, die toch namens zijn fractie spreekt, mag ik denken. Hij stelde dat de erkenning tot centrumregio van Halle-Vilvoorde voor hem en voor zijn partij een breekpunt is. Ook Maggie De Block zei onlangs – nog voor de uitspraak van Peter Van Rompuy – in Het Laatste Nieuws te kiezen voor een structurele oplossing via het Gemeentefonds door Halle-Vilvoorde te erkennen als centrumregio. Tijdens onze laatste commissievergadering zei ook u, minister, dat u de piste van de centrumregio genegen bent en dat u ter zake uw verantwoordelijkheid zou nemen.

Ik maak dus de rekening: ik stel vast dat drie kopstukken van de meerderheidspartijen vandaag publiekelijk verklaren dat zij voorstander zijn van de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio. Maar tot nader order zien wij daar niets van terug en blijft het bij woorden.

Ik heb hierover de volgende vragen, minister.

Wat is nu eigenlijk het gedeelde standpunt van de Vlaamse Regering in het kader van de oproep van onder meer cd&v om Halle-Vilvoorde te erkennen als centrumregio? Ik neem aan dat u daar als viceminister-president en lid van het kernkabinet wel een uitspraak over kunt doen.

Welke stappen neemt u, ongetwijfeld in overleg met uw collega's, en zeker met uw collega Somers, om de piste van de centrumregio uit te werken conform de verbintenissen die daarover zijn aangegaan in deze commissie?

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Mijnheer Sloomans, ook deze keer wint u niet de prijs voor de meest originele vraag. Dit is al regelmatig ter sprake gekomen. Ik begrijp dus volkomen dat u uw warme nest niet verlaat om deze vraag hier te komen stellen in deze commissie.

De vraag is nu fond niet of de Vlaamse Rand, en misschien bij uitbreiding ook Halle-Vilvoorde, extra middelen nodig heeft. Over dat doel zijn we het allemaal eens. De vraag is wat de beste manier is om dat doel te bereiken. Dan kun je blijven hameren op de nood aan het openbreken van het Gemeentefonds. Alleen denk ik dat dat niet de sterkste onderhandelingspositie is. Want als je eist dat het Gemeentefonds wordt opgebroken, dan is dat een verhaal van winnaars en verliezers. De winnaar zou dan diegene zijn die erin slaagt om extra middelen te vergaren uit dat Gemeentefonds, in dit geval Halle-Vilvoorde. Dat gaat dan wel ten koste van alle andere gemeenten die middelen krijgen van datzelfde Gemeentefonds. Dat is dus een betrekkelijk zwakke onderhandelingspositie, waarbij je eigenlijk aan die 280 andere gemeenten vraagt om een stuk van hun inkomsten af te staan.

Liever dan als een donquichot met een lans op de windmolens af te lopen, ben ik er daarom altijd van uitgegaan dat we dat doel zouden kunnen bereiken – extra middelen voor de Vlaamse Rand en/of voor Halle-Vilvoorde – via zoveel mogelijk andere wegen. Woorden wekken, voorbeelden strekken. De voorbeelden zijn er wel. Ik denk dat de Vlaamse Rand, en bij uitbreiding Halle-Vilvoorde, nog nooit zoveel middelen kreeg als onder deze Vlaamse Regering. Niet alleen is er het Vlaamse Randfonds, dat 26 miljoen euro voorziet voor de hele regeerperiode, er komt ook een justitiehuis, ter waarde van 5 miljoen euro, en financiële ademruimte via de responsabiliseringsbijdrage en middelen om de open ruimte te beschermen. Daarnaast behouden Halle, Dilbeek en Vilvoorde de 3,5 miljoen euro die ze sinds 2017 krijgen om met de grootstedelijke effecten om te gaan. Het Vlaamse Randfonds is goed voor 20 miljoen euro, maar er is ook een verhoging van 60 procent

van het Randbudget. Ik heb ook verkregen dat er vanaf 2021 jaarlijks 1,5 miljoen euro bij komt in het kader van het relancebeleid. Daardoor is het Randfonds ondertussen gegroeid tot 26 miljoen euro, wat neerkomt op een verhoging van het totale budget voor de Rand met 80 procent, wat me toch wel verdienstelijk lijkt.

De responsabiliseringsbijdrage is goed voor een bedrag van 32,3 miljoen euro voor heel Halle-Vilvoorde. De financieringslijn open ruimte is goed voor 41,7 miljoen euro voor heel Halle-Vilvoorde. Er is ook de financieringslijn grootstedelijke problematiek, waarvoor deze regeerperiode 14 miljoen euro voorzien is voor Dilbeek, Halle en Vilvoorde. Ik vermeldde al het justitiehuis ter waarde van 5 miljoen euro. Daarnaast zullen er met het oog op capaciteitsuitbreidingen in het onderwijs ook heel wat middelen gaan naar bijkomende schoolbanken in de Vlaamse Rand, iets waar we absoluut nood aan hebben.

Er komt deze regeerperiode in totaal dus maar liefst 113 miljoen euro bij voor beleid in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Dat is een nooit geziene hoeveelheid aan middelen. Onlangs werd dat bedrag trouwens nog met tientallen miljoenen euro's verhoogd, aangezien de regering besliste om de lokale besturen van 2022 tot en met 2025 extra te ondersteunen wegens de energie- en inflatiecrisis.

Dat is dus een weg om op door te gaan. U kunt dus blijven discussiëren over het openbreken van het Gemeentefonds. Dat is prima, en ik zal die vraag altijd ondersteunen, maar ondertussen zal ik toch ook niet nalaten om zoveel mogelijk andere wegen en paden te verkennen om te komen tot het doel van het genereren van extra middelen voor de Vlaamse Rand en bij uitbreiding Halle-Vilvoorde.

**De voorzitter:** De heer Slootmans heeft het woord.

**Klaas Slootmans (Vlaams Belang):** Dank u, minister. Ik stel vast dat u zich uw eigen antwoorden niet meer herinnert, want tijdens een vorige commissievergadering zei u nog dat u het idee om het Gemeentefonds open te breken – en dus de piste van de regiovorming van Halle-Vilvoorde – zou proberen te realiseren, dat u dat idee genegen bent en dat u ter zake uw verantwoordelijkheid zou nemen. U moet er het verslag van de commissievergadering van 4 mei 2022 maar eens op nalezen.

Ik heb gevraagd wat het gedeelde standpunt is van de Vlaamse Regering daaromtrent. Ik heb daar geen antwoord op gekregen. Ik begrijp van u dat het inderdaad een moeilijke onderhandeling is, maar daaruit concludeert u dus dat de status quo gewoon behouden blijft, waarbij een Antwerpenaar financieringsgewijs bijna tien keer meer waard is dan een inwoner van de Vlaamse Rand.

U stelt ook dat er een verhouding zou komen van 280 tegenover 20. Ik stel vast dat dat niet zo is. Als ik de studie van de heer Dochy bekijk, stel ik vast dat eigenlijk zowat alle gemeenten en steden – buiten de 13 centrumsteden – vragende partij zijn. Ik denk dus dat we daar een zeer sterke onderhandelingspositie hebben.

U stelt ook opnieuw dat de Rand nog nooit zoveel middelen kreeg, waarmee u eigenlijk tussen de lijnen zegt dat de Rand niet te klagen heeft. In absolute cijfers kan dat allemaal wel zo zijn, maar vertel er dan ook meteen bij hoeveel er gaat naar de centrumsteden en naar die gemeenten die theoretisch dan wel geen stad zijn maar die wel meer grootstedelijke kenmerken vertonen dan centrumsteden. Ik denk dat het BRIO-onderzoek daarvan een heel duidelijk beeld gegeven heeft.

Bijkomend – en dat is natuurlijk ook wel pertinent – is het ook zo dat de middelen die u opnoemt, niet recurrent zijn, niet structureel. Ze zijn er niet voor de lange termijn. Dat is wel zo voor het Gemeentefonds, dat is het grote verschil.

Verder stellen wij ook gewoon vast dat de extra middelen waarover u spreekt, onder andere van het Randfonds, door de 35 burgemeesters worden omschreven – en de



voorzitter van het Toekomstforum zei dat heel letterlijk – als een druppel op een hete plaat. Ik citeer wat collega De Coninck enkele maanden geleden in deze commissie zei: “De huidige welkome ondersteuning is echt niet afdoende om structureel het hoofd te bieden aan de uitdagingen waar onze regio mee te kampen heeft.”

**De voorzitter:** Mijnheer Slootmans, uw twee minuten zijn om.

**Klaas Slootmans (Vlaams Belang):** Ik rond af. Mijn vraag is heel concreet: wat is uw boodschap vandaag aan de lokale besturen in de brede Vlaamse Rand aangaande hun manke financiering en vooral aangaande het perspectief op middellange termijn in het kader van de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio, of op zijn minst aangaande het openbreken van de financieringsstromen via het Gemeentefonds?

**De voorzitter:** Mevrouw De Coninck heeft het woord.

**Inez De Coninck (N-VA):** Ik kom graag even tussen bij deze vraag. Het zal u niet verbazen dat dit dossier mij na aan het hart ligt. Minister, ik volg u wat betreft de bevoegdheid inzake dit dossier. Dat was ook de reden waarom ik destijds mijn vraag in eerste instantie gericht had aan de minister van Binnenlands Bestuur. Ze werd dan toch in deze commissie behandeld.

Als burgemeester steun ik uiteraard die erkenning als regio. Ik denk dat het dossier dat het Toekomstforum samengesteld heeft, aan de hand van cijfers zwart-op-wit aantoonde dat onze regio met specifieke uitdagingen te kampen heeft. Ik denk dat iedereen het daarover eens is.

Ik denk dat het alvast positief is dat we, dankzij dit dossier, als lokale besturen ondertussen al meer als regio werken en dat we meer samenwerken. Ik denk dat dat ook iets is wat de Vlaamse Regering nastreeft.

Minister Somers antwoordde eerder in een repliek op een vraag in de commissie Binnenlands Bestuur dat de Vlaamse Regering voor de volgende legislatuur een studie heeft besteld over de verdeling van het Gemeentefonds en over de samenwerking tussen gemeenten, de ideale schaalgrootte van lokale besturen en dergelijke – dus heel die problematiek van gemeentes, gemeentefinanciering, samenwerking en zo meer. Ik hoop dat het dossier dat wij opgebouwd hebben, toch een sterk dossier, meegenomen wordt in die studie. Maar, collega's, laten we de sereniteit in dit debat toch bewaren. Ons doel is uiteraard niet – wij zijn realistisch – het openbreken van het Gemeentefonds. Wij erkennen dat dat niet realistisch is. Minister, uw redenering is logisch: het is een gesloten fonds, dus als de ene meer wil, zal de andere verlies lijden. Ons doel is die gemeenschappelijke uitdagingen aanpakken waarmee we als regio te kampen hebben. Ik denk dus dat we daarnaar moeten streven. Voor de manier waarop we dat doen, denk ik dat we alle oplossingen alle kansen moeten geven.

**De voorzitter:** Mevrouw Segers heeft het woord.

**Katia Segers (Vooruit):** Dank u wel, collega Slootmans, voor de vraag. We zijn het niet over heel veel zaken eens, maar over de noodzaak aan specifieke ondersteuning voor onze regio zijn we het wel allemaal roerend eens, denk ik. De uitdagingen zijn bijzonder specifiek en zeer groot. Er is niet alleen de specifieke sociaal-demografische context, er is ook de geografische context. We zitten in een gebied rond Brussel met een ring waar het verkeer altijd vastzit, en dat stelt heel wat specifieke uitdagingen. Zoals u weet, pleit onze fractie al heel lang voor de erkenning van onze regio als centrumregio. De samenwerkingen groeien wel organisch, zoals collega De Coninck al aanhaalt. Gisteren zaten we bijvoorbeeld nog samen over de brandweer. Alleen al die geografische context zorgt ervoor dat bijvoorbeeld de aanrijtijden voor de brandweer in onze regio al hoger liggen dan in andere, maar dat is nog een andere zaak.

Door de sociaal-demografische en geografische context zijn de uitdagingen heel specifiek. Uiteindelijk zullen we toch moeten komen tot een erkenning als centrum-regio omdat, zoals collega Sloomans aangeeft, het Randfonds te beperkt is – een druppel op een hete plaat – en niet geldt voor de hele regio. Collega De Coninck, u zegt dat het openbreken van het Gemeentefonds niet realistisch is. Wel, ik denk dat we die oefening toch zullen moeten maken, omdat er in het Gemeentefonds een aantal systemische fouten zitten. Als er een indexering gebeurt, is die in eerste instantie ten voordele van de grote steden en – opnieuw – niet van de kleinere gemeenten die met heel veel uitdagingen kampen. Zoals ik al dikwijls aangehaald heb, bevinden Liedekerke en Denderleeuw zich in exact dezelfde sociaal-demografische situatie, maar toch kunnen zij wel rekenen op heel wat extra middelen via het Denderfonds van minister Somers en wij op totaal niets qua ondersteuning. Ik denk dus dat onze neuzen allemaal in dezelfde richting wijzen: we gaan toch moeten zoeken naar een structurele oplossing. Minister, ik roep u dus op – en we willen daar gerust samen over nadenken – om na 2024 te bekijken hoe we onze regio beter kunnen ondersteunen, want het is nodig.

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Dank u wel, mijnheer Sloomans en alle andere collega's in de huiskamer. Mijn boodschap is heel duidelijk, in woord en daad: ik zal alle mogelijke paden en wegen bewandelen die leiden naar extra financiering, extra middelen voor de Vlaamse Rand en bij uitbreiding Halle-Vilvoorde. Tot op heden denk ik dat dat wel al aardig gelukt is, wat niet betekent dat we op onze lauweren zullen rusten, integendeel. We moeten op die ingeslagen wegen voortgaan. Slagen we erin om extra middelen te genereren via de verhoging van het Randfonds, via andere wegen, via de erkenning als centrumregio: allemaal geen bezwaar voor mij. Het is de kat die de muizen vangt en dat is waarvoor we moeten gaan. Vooralsnog hebben we wat muisjes kunnen vangen via de paden die ik beschreven heb, namelijk een nooit geziene financiële impuls ter waarde van 113 miljoen euro ten voordele van de Vlaamse Rand en/of Halle-Vilvoorde, 'and still counting', want er komen nog extra middelen bij op grond van de recente begrotingsbespreking. We gaan dus door op die weg.

Ik roep eenieder op om ook binnen de eigen partijgelederen te pleiten voor extra middelen voor de Vlaamse Rand. En aan diegenen die vooral focussen op de piste van het openbreken van het Gemeentefonds, zeg ik: prima, ik zal dat altijd ondersteunen. Dan lijkt het mij aangewezen dat men ook binnen de eigen partijgelederen partijgenoten beweegt tot publieke verklaringen. Zo zou iemand uit de stad Gent bijvoorbeeld de uitspraak kunnen doen bereid te zijn om minder middelen uit het Gemeentefonds te putten, ten voordele van de Vlaamse Rand. Dat zou ons aardig op weg helpen. Als we allemaal die oefening doen, kan dat misschien helpen. Maar ondertussen probeer ik eveneens om alle andere mogelijke wegen te bewandelen, omdat die vooralsnog hebben aangetoond te leiden tot iets meer efficiëntie als het gaat over het genereren van extra middelen voor de Vlaamse Rand.

**De voorzitter:** De heer Sloomans heeft het woord.

**Klaas Sloomans (Vlaams Belang):** Ik noteer enig cynisme in uw laatste zin, minister, maar ik probeer om positief te eindigen. Ik hamer inderdaad al enige tijd op deze nagel en ik zal dat blijven doen, tot er een rechtvaardige verdeling is van de middelen, waarbij een inwoner van de Vlaamse Rand evenveel waard is als een inwoner van Gent.

**De voorzitter:** De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de ruimingscijfers van kadavers van landbouwdieren  
– 317 (2022-2023)**

**Voorzitter: mevrouw Els Ampe**

**De voorzitter:** Mevrouw Almaci heeft het woord.

**Meyrem Almaci (Groen):** Minister, mijn collega Chris Steenwegen heeft een tijd geleden een schriftelijke vraag ingediend bij toenmalig minister van Landbouw Hilde Crevits om te weten hoeveel wordt uitgegeven, en hoeveel landbouwdieren er worden opgehaald als kadaver. Uit die schriftelijke vraag blijkt dan uit het antwoord van minister Demir dat jaarlijks meer dan 7 miljoen euro, 7.443.834 euro meer specifiek, wordt uitgegeven, dus geld van de belastingbetaler, aan het ophalen van kadavers van landbouwdieren. Dat zijn dus dieren die sterven voor ze ooit het slachthuis bereiken, dat is u wellicht bekend.

Uit die cijfers blijkt dat dat staat voor heel hoge aantallen. Het antwoord dat de minister heeft gegeven, zijn cijfers die ze zelf heeft verkregen van Rendac, en daaruit blijkt dat in 2021 bij de Vlaamse veeteeltbedrijven 550.000 dode varkens, 111.000 dode runderen, 35.000 schapen en geiten, et cetera, dood werden opgehaald.

Daarnaast worden voor pluimvee – omdat men dat niet individueel kan tellen, omdat de aantallen zo hoog zijn – gerekend in individuele recipiënten. Dat zijn wat men in het vakjargon 'tonnen' noemt, dus eigenlijk bakken met dood pluimvee. Zo'n recipiënt kan tussen 50 en 200 kilogram wegen. En als je weet dat een kip tussen 1,7 en 2,8 kilogram weegt, dan kun je een aantal schattingen maken. Bij een conservatieve schatting van gemiddeld vijftig kippen die 2 kilogram wegen, kom je al op een cijfer van 2,7 miljoen kippen.

Reken dat bij de individueel getelde dieren, waar je bij de 800.000 zit, en je zit in de miljoenen, en dat is dan nog zonder de cijfers van het verhakselen van eendagshanen, waarvan de laatste cijfers hebben aangegeven dat dat, in 2015, 15 miljoen dieren waren, en wetende dat dit ook nog cijfers zijn die, zoals ik daarnet al zei, eerder aan de lage kant zitten. En zelfs als je het minimumgewicht zou nemen van een kip, en de minimumgrootte van het recipiënt zou hanteren als uitgangspunt, eindig je sowieso ook al boven het miljoen.

Je kunt niet anders dan vaststellen dat er een verlies aan dierenlevens is dat in de miljoenen loopt, zelfs in de meest minimale scenario's, en dat dat vooral bij kippen en varkens gigantische uitval met zich meebrengt. Dat zijn natuurlijk problematische, en eigenlijk redelijk waanzinnige, cijfers, in het licht van een veehouderij die ontzettend groot is, uiteraard.

Mijn vraag is dan heel specifiek, vanuit dierenwelzijn. U weet dat wij een voorstel van codex hebben opgemaakt, dat vanuit een aantal principes vertrekt. Een van die principes is om te vertrekken vanuit het natuurlijke gedrag van dieren, zoals ook al in Nederland al het uitgangspunt is geworden. Mijn vraag vertrekt vanuit die invalshoek van dierenwelzijn.

Wat is uw evaluatie van deze problematiek, van deze cijfers, op het vlak van dierenwelzijn? Hebt u de intentie om bij de opmaak van uw codex – ons lang beloofd – een plan van aanpak te voorzien dat vertrekt vanuit de noodzaak en het principe van het erkennen van het natuurlijk gedrag van dieren, en dus ook het voorzien van omstandigheden die aangepast zijn aan natuurlijk gedrag van dieren? Wat zijn uw overwegingen daarbij? Waarom wel? Waarom niet?

In de krant stond – naar aanleiding van deze problematiek, waar wij de alarmbel hebben geluid – dat het kabinet Dierenwelzijn en het kabinet Landbouw reeds samenwerken omtrent deze problematiek, dus niet alleen voor het ophalen van de kadavers en het willen voorkomen van de uitval, maar ook rond de sterftecijfers. Het was verrassend, minister. We hebben heel hard moeten sprokkelen achter cijfers. Maar niet lang na ons bericht heeft het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) zelf een artikel gepubliceerd, waarin eigenlijk een bevestiging komt van de cijfers die we geven, en zelfs de uitvalcijfers, de percentages. Ik geef het u maar mee, voor het geval dat u ze zelf ook niet zo gemakkelijk zou vinden. Maar blijkbaar weet men dat dus wel. Het is heel moeilijk om daar inzicht in te krijgen.

Voor runderen is het sterftecijfer tussen 2 en 10 procent, voor vleeskalveren 5 procent, voor biggen 15 procent in 2019, voor leghennen tussen de 7 en 10 procent. Op sommige vlakken, als het echt gaat over de percentages van uitval, hebben we dus zelfs nog een onderschatting gemaakt. Wat nog maar eens onderstreept dat we met waanzinnige cijfers zitten, en dus met een enorme impact op het vlak van dierenwelzijn.

Ik zou dus graag willen weten hoelang er al wordt samengewerkt, op welke manier, bij welke frequentie, wie daarvoor het initiatief neemt. Of is dat een vaststaande samenwerking? Worden daarbij streefcijfers gehanteerd? Welke resultaten hebben jullie daar tot nog toe? Ik zou graag een beetje meer inzicht willen krijgen in de samenwerking rond deze toch wel bijzonder problematische context van uitval van dieren, in een proces dat sowieso eindigt in het slachthuis, maar waar vooraf al ontzettend veel dierenleed is.

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Zoals mijn collega bevoegd voor de omgeving u al antwoordde, of mogelijk aan uw collega, zijn er geen gegevens over de doodsoorzaak van al deze landbouwdieren. Noch bij de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), noch bij Rendac wordt dat geregistreerd. Dieren die sterven, zijn natuurlijk nooit een goede zaak. Dieren in de landbouw zijn vooral geselecteerd op productie, en worden gehouden in functie van een economisch doel, wat ze mogelijk iets fragieler maakt, ook al omdat ze vaak in grotere aantallen gehouden worden. Er kan gemakkelijk iets mislopen, bijvoorbeeld in geval van een uitbraak van een besmettelijke ziekte. Dan leidt dat natuurlijk tot veel meer slachtoffers. Daarom is een goede verzorging en een goed management van de dieren essentieel. Het is de taak van de veehouder om samen met zijn bedrijfsdierenarts, in geval van een hogere sterfte, na te gaan wat de mogelijke oorzaken zijn, en hieraan zo snel mogelijk te verhelpen.

U vraagt of ik een plan van aanpak ga voorzien op basis van het natuurlijk gedrag van dieren. Ik denk niet dat er een rechtstreeks causaal verband is tussen natuurlijk gedrag, en minder sterfte. Die zijn niet noodzakelijk rechtstreeks gerelateerd. Er kan ook geen rechtstreeks verband tussen sterftecijfers en houderijsystemen aangetoond worden. Sterftecijfers in bijvoorbeeld de biologische houderij zijn vergelijkbaar met die in de gangbare houderij. Er zijn zelfs voorbeelden waarbij het natuurlijk gedrag kan leiden tot meer sterfte. Het voorzien van vrijloopkraamhokken voor zeugen bijvoorbeeld kan leiden tot een iets hogere sterfte bij de biggen, omdat er meer biggen worden geplet. Maar uiteraard zijn daar dan andere voordelen voor de dieren. Dat is evident, als ze meer bewegingsruimte hebben en meer mogelijkheden om bijvoorbeeld nestgedrag te vertonen. Maar het is dus niet zo dat per definitie natuurlijk gedrag zou leiden tot minder sterfte.

Ik ga in op wat u aanhaalt met betrekking tot de streefcijfers. Voor vleeskippen voorziet de regelgeving op Europees niveau een streefcijfer. De sterfte mag maximaal 3,46 procent bedragen tijdens de opfok van vleeskippen tot aan de gangbare

slachtleeftijd. Deze regeling bevat wel een uitzondering voor overmacht, zoals de uitbraak van een ziekte.

Liever dan te focussen op het sterftecijfer, wens ik in te zetten op een algemene welzijnsverbetering en betere leefomstandigheden voor alle dieren. Als het gaat over landbouwdieren, heel specifiek, is het inderdaad zo dat de regelgeving vooral voortkomt uit Europese richtlijnen, verordeningen en beslissingen, en daar richten we ook onze pijlen op. We hebben samen met mijn collega's van Duitsland, Nederland, Zweden, Denemarken en intra-Belgisch Wallonië en Brussel, de zogenaamde Vughtgroep gevormd, waarbij we proberen om op Europees niveau druk te zetten in functie van meer en beter dierenwelzijn. We hebben ook de Europees commissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid een position paper gezonden, met onze verwachtingen voor nieuwe dierenwelzijnsregels voor landbouwdieren, waaronder vleeskippen, legkippen, kalkoenen, varkens, kalveren, vlees- en melkrunderen, konijnen, maar ook honden en katten. De Europees commissaris heeft laten weten dat ze daarmee rekening zal houden bij de lopende revisie van de dierenwelzijnswetgeving.

Maar ik zou ook heel graag het Belgisch EU-voorzitterschap aangrijpen, dat zich aandient in 2024, om samen met, niet alleen de Vughtgroep, maar, als het even kan, zoveel mogelijk Europese collega's bevoegd voor het dierenwelzijn, een front te vormen, en te zorgen voor een betere regelgeving op Europees niveau inzake dierenwelzijn, en dan zeker specifiek ten aanzien van landbouwdieren.

**De voorzitter:** Mevrouw Almaci heeft het woord.

**Meyrem Almaci (Groen):** Dank u wel, minister, voor uw antwoorden. Ik zal even-tjes recapituleren. Ik zal namens u interpreteren, u kunt me tegenspreken. U zegt dat dit inderdaad een probleem is op het vlak van dierenwelzijn. Ik denk dat we het daarover eens zijn. Het zijn immense aantallen. Ik ben ook blij, al is het misschien een beetje vreemd dat ik dat zeg. Maar naar aanleiding van het publiceren van die cijfers, vond de minister van Landbouw het nodig om de cijfers te betwisten. Maar blijkbaar zijn die cijfers redelijk correct. Meer nog: ze zijn een onderschatting. Dat blijkt ook uit het artikel dat vanuit VILT is gekomen.

De vaststelling kan alleen maar zijn dat er, bij het model dat er nu is, ontzettend veel dierenleed is, en dat niemand daar onbewogen bij kan blijven. Als ik verwijs naar een plan van aanpak vertrekkend vanuit het principe van natuurlijk gedrag van dieren, dan gaat het effectief over kwalitatief leven. Het gaat effectief over de keuzes die je maakt bij het opfokken. Hoeveel biggen worden er bij één worp gelegd? Het gaat effectief over het geheel van het leven van een dier, tot het einde.

Je hebt vandaag ook kippenhouderijen waar de eieren kunnen uitkomen op de plek waar de kuikens grootgebracht zullen worden tot vleeskip. Dat is helemaal anders dan het systeem van vroeger, omdat je dan geen stressvol transport hebt. Dat zijn allemaal evoluties die rekening houden met de noden van het dier zelf, met hun natuurlijke aard, en het principe van het natuurlijk gedrag van dieren. Ik hoop toch oprecht, werkelijk waar, dat u dat zult gebruiken als een basisprincipe in de toekomstige codex, waarvan ik ook hoop dat die er heel snel is.

Het klopt – en daarom dat meten weten is – dat u zegt dat het niet noodzakelijk rechtstreeks gerelateerd is. Ik moet eerlijk zeggen: ik ben ongelooflijk op zoek gegaan. Maar natuurlijk kun je ook in de bio-industrie een heel intens veeteeltsysteem hebben. Het gaat ook over enorme aantallen. Het gaat over die intensieve industrie, en wat dat doet met dieren, welke impact dat heeft op dieren. Het is op dat vlak dat ik het eens ben met diegenen die zeggen dat we een omschakeling moeten maken.

Mensen worden vanzelf ook flexitariër, gaan beter vlees eten, gaan daar beter voor betalen. Mijn motto is: meer boeren, minder dieren. Ik denk dat dat ongelooflijk belangrijk zal zijn, qua effect op dierenwelzijn. Dat zal een rechtstreeks effect hebben.

De tendens van minder vlees eten, naar beter eten, is door veel mensen al ingezet. Je hoeft daarvoor geen vegetariër te worden, zoals ik. Het is niet dat soort bekering waar ik mee bezig ben. Maar het is wel dat soort omslag dat we nodig hebben in die industrie.

Ik kom nog tot een vraag. Ik heb heel veel gehoord. Eén, een zeer concrete vraag: ik zou zeer graag de position paper die verzonden is naar de Europees commissaris willen ontvangen bij deze commissie. Ik stel die vraag zeer expliciet. Ik zou graag inzicht krijgen in de position paper zoals die is verstuurd.

Ik heb u horen verwijzen naar de Vughtgroep, maar mijn vraag ging specifiek over de claim die in de krant stond, gemaakt door het kabinet van Landbouw, waarin verwezen wordt naar een samenwerking tussen het kabinet Landbouw en het kabinet Dierenwelzijn. Specifiek rond deze problematiek heb ik gevraagd naar de frequentie, de aard, de resultaten, de streefcijfers. Ik heb daar geen antwoord op gekregen. Ik zou graag dat antwoord ontvangen.

Want het is natuurlijk één ding om in de pers een claim te maken, iets anders is om een zicht te kunnen krijgen op wat dat concreet betekent. Ik zou graag zicht krijgen op wat dat concreet betekent, specifiek op het vlak van de overmatige sterfte in de intensieve veehouderij. Of het nu biologisch is of niet, 'je m'en fous'. Ik zou eigenlijk graag willen weten hoelang er eigenlijk al op deze thematiek wordt gewerkt, en met welk resultaat. Hoe concreet is dat? Welke ijkcijfers worden gehanteerd?

U hebt daarnet verwezen, minister, naar de 3,46 procentnorm die gehanteerd wordt voor uitval bij vleeskippen. U weet natuurlijk net zoals ik dat dat een norm, een streefcijfer is, waar de vogelgriep et cetera u misschien kan raken, maar het is wel een norm die op een of andere manier tot stand is gekomen na een benchmarking. Bij leghennen is het aandeel dat sterft 7 tot 10 procent.

Dat zijn zaken waarbij ik wil weten hoe er verder gewerkt wordt naar streefcijfers, om toch een soort omslag teweeg te brengen. Komt dat tot stand tussen kabinetten? Op welke manier? Daar zou ik toch ook graag een antwoord op krijgen, want het Europese niveau is uiteraard zeer belangrijk, maar wat we zelf op ons eigen grondgebied kunnen doen, moeten we toch zeker ook doen.

**De voorzitter:** Minister Weyts heeft het woord.

**Minister Ben Weyts:** Als minister van Dierenwelzijn ben ik in contact en ga ik soms het debat aan met diverse landbouworganisaties, federaties, keurmerken van zowat alle sectoren. Het kan gaan over kippen, varkens, kalkoenen, Belpork – 'you name it': allemaal passeren ze op regelmatige basis bij mij de revue. We werken rechtstreeks aan de bron en proberen daar afspraken te maken in functie van een verbetering van het dierenwelzijn. Dat is heel specifiek.

De casus in Nederland waarnaar u verwijst is inderdaad heel interessant. In Nederland heeft men de wetgeving gewijzigd, waarbij men veel meer uitgaat van natuurlijk gedrag. Alleen is de vraag hoe dat dan concreet wordt vertaald. Ik moet vaststellen dat men niet goed weet hoe men die bepalingen in de praktijk moet interpreteren. De bevoegde minister in Nederland liet weten dat men een juridische analyse zou laten uitvoeren om na te gaan wat de consequenties van die wetgeving precies zouden zijn. Vooralsnog is op dat vlak niets veranderd. Ik kijk er graag naar, in functie van de lessen die we eruit kunnen trekken. Maar vooralsnog is alles daar nog altijd hetzelfde als bij ons.

**De voorzitter:** Mevrouw Almaci heeft het woord.

**Meyrem Almaci (Groen):** Dat is een heel helder antwoord, minister. Ik maak eruit op dat de claim die gemaakt is door het kabinet Landbouw over samenwerking met

het kabinet Dierenwelzijn onbestaande is. Ik vind dat jammer. Ik had heel graag gehad dat er vandaag zo'n samenwerking was, met streefcijfers, concreet op het terrein. Ik vind het ongelooflijk jammer dat men in een debat over een bestaande problematiek, zonder tegencijfers te geven, de cijfers betwist. Daarnaast spreekt men ook nog eens over een samenwerking – om zichzelf bij wijze van spreken te 'dierenwelzijnswassen' – die er gewoon niet is. Ik vind dat heel verontrustend.

Ik kan alleen maar vragen – en ik zal dat ook aan de minister van Landbouw vragen – dat die samenwerking er komt. Het moet niet afhangen van de individuele contacten tussen landbouwsectoren van de minister van Dierenwelzijn of hier vooruitgang in wordt geboekt.

U hebt absoluut gelijk dat er in Nederland een wet is goedgekeurd en dat men nu bekijkt hoe men ze kan implementeren. Het goede is dat er een norm is vastgelegd waarvan men zegt: dit nemen we als principe, niet alleen voor gezelschapsdieren, maar ook voor landbouwdieren. Men gaat inderdaad onderzoeken hoe men dat gaat implementeren. We houden hier heel vaak debatten waarbij we onszelf op de borst kloppen en zeggen dat Vlaanderen de voorloper moet zijn. Ik zou zeer graag hebben dat Vlaanderen hierin een voorloper is. Dat is mijn uitdrukkelijke wens. We hebben ook een resolutie geschreven, met voorzet van codex, die van dat principe uitgaat, om dat te concretiseren. Daarmee zouden we het dierenwelzijn een enorme stap vooruit kunnen helpen. Laat ons ambitieus zijn: waarom zouden we de Nederlanders het voortouw laten nemen, als we het zelf zouden kunnen doen?

Ik wil u niet alleen aan de codex, maar ook nog eens aan het label herinneren. Er is vandaag een wildgroei aan labels die soms echt absurd zijn en waarvan burgers niet meer weten waaraan en waaraf. GAIA heeft dit weekend naar aanleiding van zijn 30-jarig bestaan ook aandacht gevraagd voor het kooisysteem en de vernietiging van eendagshanen. Er zijn wel wat dingen die we vanuit Dierenwelzijn kunnen doen en waar we snel vooruitgang in kunnen boeken. Of het nu gaat over het kooisysteem, over de vernietiging van eendagshanen, over het dierenwelzijnsleed dat al lang is aangekondigd maar ook over de codex waar we al lang op wachten: ik roep daartoe op.

Ik zal ook de minister van Landbouw ondervragen over hoe hij vandaag de samenwerking waar hij naar verwees, ziet en wat de concrete resultaten daarvan zijn. Ik hoop dat u een basis hebt om hem te contacteren en hem te zeggen dat u daar werk van gaat maken.

**De voorzitter:** De vraag om uitleg is afgehandeld.